

Mjölby kommun, Kommunstyrelsen 2023-10-11

§ 188

Diarienummer: KS/2023:194

Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall i flerfamiljshus

Bakgrund

Regeringen beslutade i juni 2022 om förändringar i förpackningsförordningen vilket resulterar i att kommunerna fr.o.m. 2024 tar över ansvaret för insamling av avfall bestående av förpackningsmaterial från hushåll. Ändringarna i förpackningsförordningen innebär, även att, de vanligaste förpackningsmaterialen (papper, plast, metall och glas) från 2027 ska samlas in från privatpersoner genom fastighetsnära insamling. Idag sker det fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial och returpapper i många flerfamiljshus på fastighetsägarnas initiativ, 2024 tar kommunen över ansvaret denna insamling, kommunen ansvarar redan för returpappersinsamlingen. 2027 införs den fastighetsnära förpackningsinsamlingen genom fyrpackkärl för villor.

Sammanfattning

Eftersom målet är att samtliga hushåll ska ha fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial 2027 är det viktigt att övergången av dagens frivilliga insamling i flerfamiljshus smidigt övergår i kommunens ansvar. För detta avser Samhällsbyggnadsnämnden öppna upp för privata entreprenörer att fortsätta utföra uppdraget liknande hur det sker idag. Kommunen har krav på sig att fastställa en taxa för insamlingen, i detta fall sker det lämpligast genom en maxtaxa, där insamlingen för returpappret anpassas för att likna förpackningsinsamlingen.

Nuvarande maxtaxa för hämtning av returpapper i flerfamiljshus föreslås ersättas med en maxtaxa om 200 kronor per kärltömning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-09-15

Samhällsbyggnadsnämndens beslut §101 / 2023-10-11 Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall och returpapper i flerfamiljshus

Tjänsteskrivelse, Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall och returpapper i flerfamiljshus, 2023-06-29

VA-Avfallschef redogör för ärendet

Yrkande

Ordförande Cecilia V. Burenby (S): Punkten

Kommunfullmäktige att uppdra till samhällsbyggnadsnämnden att årligen justera taxan enligt A12:1 MD Insamling av hushållsavfall, inklusive diesel, basmånad juli 2023 stryks.

Ändringsyrkande:

Kommunstyrelsen beslutar att det ska ske en uppföljning i kommunstyrelsen om ett år.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia V. Burenby (S) ställer proposition på ändringsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ändringsyrkandet.

§ 188 fortsättning

Beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att det ska ske en uppföljning i kommunstyrelsen om ett år.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att maxtaxan för hämtning av förpackningsavfall hos flerfamiljshus sätts till 200 kr per kärltömning.
2. Kommunfullmäktige beslutar att maxtaxan för hämtning av returpapper hos flerfamiljshus sätts till 200 kr per kärltömning.
3. Kommunfullmäktige beslutar att taxan gäller från 1 januari 2024.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Samhällsbyggnadsnämnden
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2023-09-15
Diarienummer KS/2023:194Handläggare
Carina Åsman
Telefon 010-234 53 73

Kommunstyrelsen

Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall och returpapper i flerfamiljshus

Bakgrund

Regeringen beslutade i juni 2022 om förändringar i förpackningsförordningen vilket resulterar i att kommunerna fr.o.m. 2024 tar över ansvaret för insamling av avfall bestående av förpackningsmaterial från hushåll. Ändringarna i förpackningsförordningen innebär, även att, de vanligaste förpackningsmaterialen (papper, plast, metall och glas) från 2027 ska samlas in från privatpersoner genom fastighetsnära insamling. Idag sker det fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial och returpapper i många flerfamiljshus på fastighetsägarnas initiativ, 2024 tar kommunen över ansvaret denna insamling, kommunen ansvarar redan för returpappersinsamlingen. 2027 införs den fastighetsnära förpackningsinsamlingen genom fyrpackkärl för villor.

Sammanfattning

Eftersom målet är att samtliga hushåll ska ha fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial 2027 är det viktigt att övergången av dagens frivilliga insamling i flerfamiljshus smidigt övergår i kommunens ansvar. För detta avser Samhällsbyggnadsnämnden öppna upp för privata entreprenörer att fortsätta utföra uppdraget liknande hur det sker idag. Kommunen har krav på sig att fastställa en taxa för insamlingen, i detta fall sker det lämpligast genom en maxtaxa, där insamlingen för returpappret anpassas för att likna förpackningsinsamlingen.

Nuvarande maxtaxa för hämtning av returpapper i flerfamiljshus föreslås ersättas med en maxtaxa om 200 kronor per kärلتömning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-09-15
Samhällsbyggnadsnämndens beslut §101 / 2023-08-24 Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall och returpapper i flerfamiljshus
Tjänsteskrivelse, Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall och returpapper i flerfamiljshus, 2023-06-29

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att maxtaxan för hämtning av förpackningsavfall hos flerfamiljshus sätts till 200 kr per kärلتömning.
2. Kommunfullmäktige beslutar att maxtaxan för hämtning av returpapper hos flerfamiljshus sätts till 200 kr per kärلتömning.

Tjänsteskrivelse

Datum 2023-09-15
Diarienummer KS/2023:194

3. Kommunfullmäktige beslutar att taxan gäller från 1 januari 2024

—
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Samhällsbyggnadsnämnden
Akten

Beskrivning av ärendet

Regeringen beslutade i juni 2022 om förändringar i förpackningsförordningen vilket resulterar i att kommunerna fr.o.m. 2024 tar över ansvaret för insamling av avfall bestående av förpackningsmaterial från FTI (Förpackningsinsamlingen). Ändringarna i förpackningsförordningen innebär, även att, de vanligaste förpackningsmaterialen (papper, plast, metall och glas) från 2027 ska samlas in från privatpersoner genom fastighetsnära insamling. Kostnaderna för insamling av förpackningsmaterial ska även fortsättningsvis bäras av producenterna, Naturvårdsverket betalar därmed, fr.o.m. 2024, ut en schablonersättning till kommunerna som ska täcka större delen av kostnaderna kopplade till förpackningsinsamlingen. Insamlingen av förpackningsmaterial sker idag på olika sätt, t.ex. kan fastighetsägare till flerfamiljshus, på egen bekostnad, inrätta fastighetsnära insamling genom källsorteringsrum och betala för att en entreprenör transporterar bort avfallet. Då det idag finns ett fungerande system med insamling av förpackningsavfall från flerfamiljshus genom förpackningsnära insamling, FNI är det eftersträvarvärt att initialt fortsätta arbeta med liknande lösningar även efter att kommunen tar över ansvaret 2024.

Hämtning av förpackningsavfall från flerfamiljshus är inte en tjänst som kommunen tillhandahåller, utan det sker i dag på frivillig basis genom avtal mellan fastighetsägare och privata insamlingsentreprenörer. Detta är ett upplägg som är vanligt i de flesta av landets kommuner. För att denna typ av insamling ska kunna fortsätta när kommunerna tar över ansvaret behövs det någon form av avtal eller upphandlingsförfarande med de privata insamlingsentreprenörerna. De upphandlings-/ avtalsmodeller som flertalet kommuner undersöker för tillfället är koncessionsupphandling och auktorisationsavtal. I Mjölby kommun anses auktorisationssystem vara bäst lämpat. Det är även genom auktorisation som Mjölby kommun tidigare öppnat upp för privata entreprenörer att samla in och behandla returpapper.

Historiskt sett har insamlingen av returpapper skett genom samma system som förpackningsmaterial. När producentansvaret för returpapper togs bort, och returpappret blev ett kommunalt avfall 2022, valde Mjölby kommun att fortsätta samla in returpapper parallellt med förpackningsmaterial i liknande system. För att säkerställa att insamlingsgraden på returpapper och förpackningsmaterial, även fortsättningsvis, är hög, samt låg mängd avfall felsorteras är det bra att sträva efter att dessa system samkörs.

Tjänsteskrivelse

Datum 2023-09-15
Diarienummer KS/2023:194

Auktorisationssystem och maxtaxa

Genom ett auktorisationssystem tillåter kommunen privata entreprenörer genomföra en specifik tjänst. I systemet anger kommunen ett antal krav för hur insamlingen ska gå till. Exempel på krav som ställs är lagefterlevnad, miljöklass på insamlingsfordon och tillhandahållande av statistik. Den fastighetsägare som vill nyttja tjänsten tar själv kontakt med entreprenören och skriver avtal om hämtning. All fakturering och liknande ombesörjs genom kontakt mellan entreprenören och fastighetsägaren. För att kunna lägga upp ett auktorisationssystem och sluta auktorisationsavtal med en eller flera entreprenörer behöver kommunen besluta om en maxtaxa. Maxtaxan är det högsta pris som entreprenören får ta betalt för tjänsten och fastställs av kommunfullmäktige. Önskar fastighetsägaren ytterligare service, t.ex. kärltvätt eller städning av avfallsutrymme, är det möjligt att beställa den enligt entreprenörens fria prissättning. Anledningen till att en maxtaxa behöver beslutas är att säkerställa att likabehandlingsprincipen i kommunallagen följs och att avgiften för insamling blir skälig.

Kommunfullmäktige beslutar om avfallstaxor och således även om maxtaxa för hämtning av förpackningsavfall och returpapper.

Bestämning av maxtaxan

Det finns ingen vedertagen metod för bestämning av maxtaxan, dock så bör maxtaxan för förpackningsavfall och returpapper bör vara samma. Många kommuner utgår från uppskattade prisnivåer från de entreprenörer som genomför arbetet idag. Avfall Sverige föreslår att hellre lägga maxtaxan för högt än för lågt, en för låg maxtaxa riskerar att leda till att auktorisationssystemet inte blir kommersiellt attraktivt med få eller ingen entreprenör villig att genomföra hämtningen. En högre maxtaxa gör auktorisationssystemet mer attraktivt för entreprenörerna vilket leder till en konkurrensutsättning inom systemet likt dagens fria prissättning. I Mjölby kommun finns det idag två entreprenörer som samlar in förpackningsavfall och returpapper. Entreprenörerna uppger att de är intresserade av att fortsätta sina nuvarande uppdrag och vill delta i auktorisationssystemet. Genom att fråga dessa entreprenörer hur mycket det kostar att hämta förpackningsmaterial och returpapper hos den dyraste fastigheten inom Mjölby kommun har vi fått uppgifter på att det kostar upp till 200 kr/kärلتömning. Detta är i nivå med närliggande kommuner och betydligt lägre än priserna som vissa kommuner i andra delar av landet fått uppgifter om. I ovan avgift inkluderas tömning av kärل, transport av avfallet till kommunens omlastningsyta, hyra av kärل och kortare dragväg.

För att göra systemet attraktivt för nya och befintliga entreprenörer rekommenderas att kommunen fastställer maxtaxan för hämtning av förpackningar och returpapper till samma belopp som entreprenörerna angivit som rimlig maxtaxa. Detta resulterar i en hämtningskostnad (inkl. tömning av kärل, transport, kärلhyra och dragväg) för förpackningar och returpapper på 200 kr exkl. moms eller 250 kr inkl. moms.

För att hantera fluktuerande priser för t.ex. bränsle och inflation är det lämpligt att maxtaxan för hämtning av förpackningar och returpapper årligen indexjusteras. Maxtaxan justeras lämpligen med A11:F Avfallsindex förbränning basmånad juli 2023.

Tjänsteskrivelse

Datum 2023-09-15
Diarienummer KS/2023:194

Syfte

Syftet med maxtaxan är att möjliggöra kommunal insamling av förpackningsavfall och returpapper genom fastighetsnära insamling från flerfamiljshus och samlokaliserade verksamheter efter 1 januari 2024.

Kommunstyrelsens förvaltning

Andreas Capilla
Kommundirektör

Carina Åsman
Kommunsekreterare

Mjölby kommun, Samhällsbyggnadsnämnd 2023-08-24

§ 101

Diarienummer: SBN/2023:286

Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall i flerfamiljshus

Bakgrund

Regeringen beslutade i juni 2022 om förändringar i förpackningsförordningen vilket resulterar i att kommunerna fr.o.m. 2024 tar över ansvaret för insamling av avfall bestående av förpackningsmaterial från hushåll. Ändringarna i förpackningsförordningen innebär, även att, de vanligaste förpackningsmaterialen (papper, plast, metall och glas) från 2027 ska samlas in från privatpersoner genom fastighetsnära insamling. Idag sker det fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial och returpapper i många flerfamiljshus på fastighetsägarnas initiativ, 2024 tar kommunen över ansvaret denna insamling, kommunen ansvarar redan för returpappersinsamlingen.

Sammanfattning

Eftersom målet är att samtliga hushåll ska ha fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial 2027 är det viktigt att övergången av dagens frivilliga insamling i flerfamiljshus smidigt övergår i kommunens ansvar. För detta avser Samhällsbyggnadsnämnden öppna upp för privata entreprenörer att fortsätta utföra uppdraget liknande hur det sker idag. Kommunen har krav på sig att fastställa en taxa för insamlingen, i detta fall sker det lämpligast genom en maxtaxa, där insamlingen för returpappret anpassas för att likna förpackningsinsamlingen.

Beslutsunderlag

SBN/2023:135 Presentation, Kommunalt insamlingsansvar för förpackningar, 2023-06-29
SBN/2023:286 Tjänsteskrivelse, Maxtaxa för insamling av förpackningsavfall och returpapper i flerfamiljshus, 2023-06-29

Beslut

1. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta att maxtaxan för hämtning av förpackningsavfall hos flerfamiljshus sätts till 200 kr per kärltömning.
2. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta att den tidigare maxtaxan för hämtning av returpapper hos flerfamiljshus tas bort och sätts till 200 kr per kärltömning.
3. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att taxan gäller från 1 januari 2024
4. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att uppdra till samhällsbyggnadsnämnden att framöver justera taxan enligt A12:1 MD Insamling av hushållsavfall inklusive diesel, basmånad juli 2023

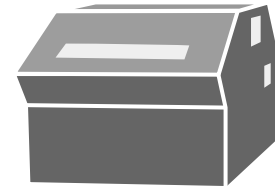
Beslutet skickas till
Akten
Kommunstyrelsen,
VA-Avfallschef

Kommunalt insamlingsansvar för förpackningar

Samhällsbyggnadsnämnden

2023-06-22

Avfallsinsamling i Mjölby kommun idag

Avfallets ansvarsfördelning idag

Kommunalt avfall

Kommunen ansvarar för

- Insamling
- Behandling

För avfall från hushåll och avfall som liknar det från hushåll

Producentansvar

Producenterna ansvarar för

- Insamling
- Återvinning

Förändringar i förpackningsförordningen för att uppnå

Enklare insamling och sortering

Mer återvunnet avfall

Resurseffektiv hantering

Minskat behov av nya råvaror

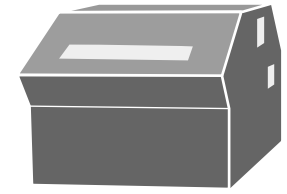
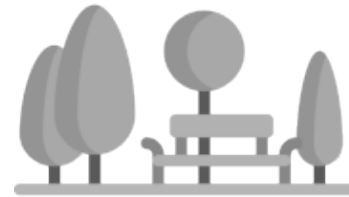
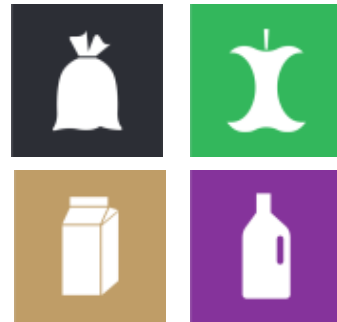
Minskade koldioxidutsläpp

Nytt kommunalt ansvar (förpackningsförordningen)

- Från 2024 ansvarar kommunen för **insamling** av förpackningsavfall (papper och kartong, plast, metall, glas, trä och övrigt förpackningsmaterial t.ex. textil, keramik, porslin och sten)
- Från 2026 ska kommunen samla in vanligt förpackningsavfall separat på **torg, parker och populära platser** (Gatu- parkavdelningen). Vid offentliga tillställningar utomhus ansvarar arrangören för insamling.
- Från 2027 ska förpackningar av papper och kartong, plast, metall och glas från hushåll samlas in via **fastighetsnära insamling**

Avfallsinsamling från 2027

Kommunerna tar över
ansvaret för insamling

- Återvinningsstationer
- Frivillig fastighetsnära insamling i flerfamiljshus

2024

2025

2026

2027

Kommuner ska samla
in förpackningsavfall
på torg och i parker
(populära platser)

Fastighetsnära insamling av
förpackningsavfall från hushåll

Skrymmande
förpackningsavfall samlas in
via lättillgängliga
insamlingsplatser

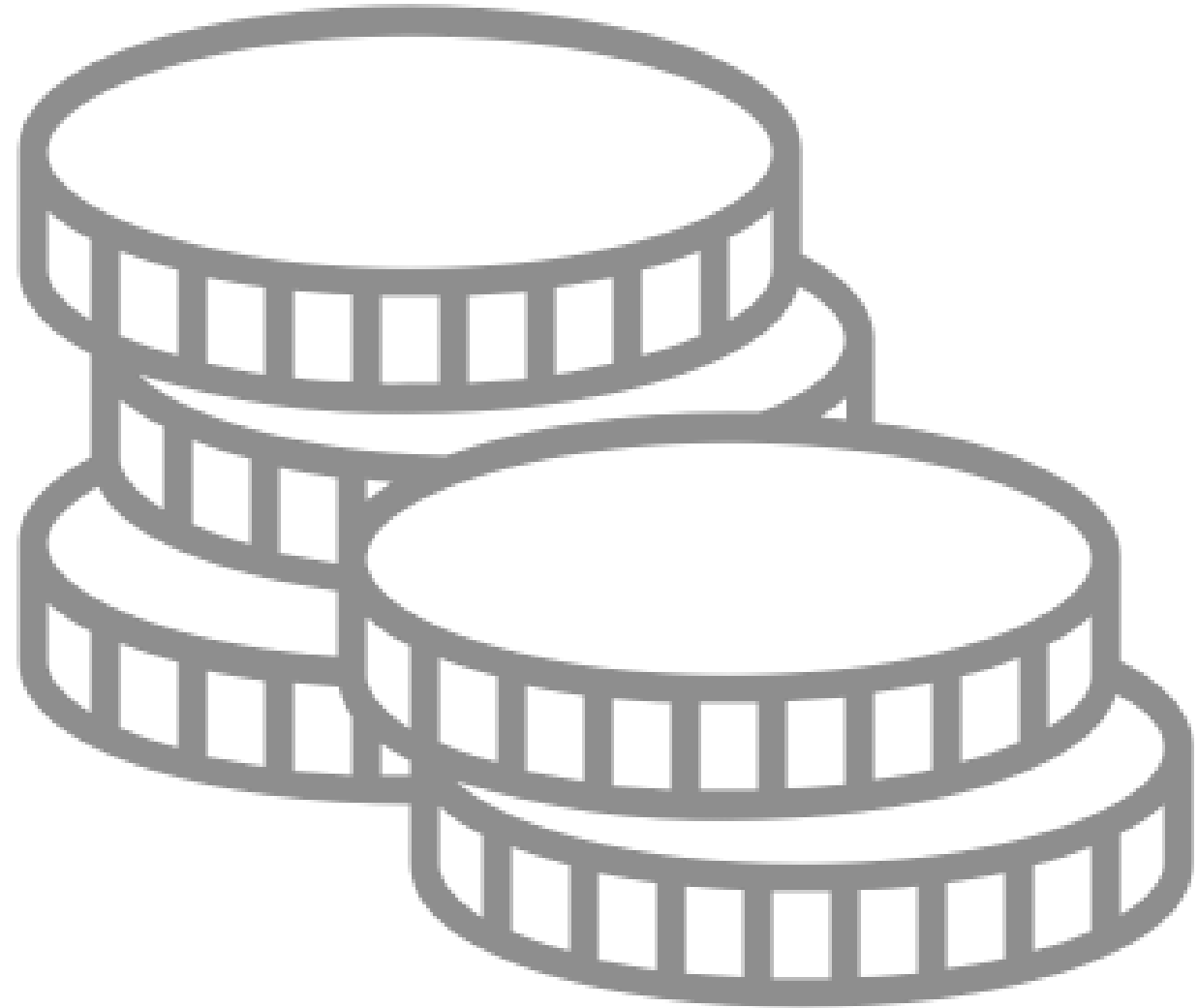
1 januari 2024 – 31 dec 2026:

Anpassning/uppbyggnad av system för insamling av förpackningsavfall

Ersättning till kommunerna

- Baseras på:
 - Antal hushåll i flerfamiljshus resp. enfamiljshus
 - Antal lättillgängliga insamlingsplatser
 - Mängd insamlat avfall
 - Antal invånare
- Ska täcka:
 - insamling,
 - transport,
 - anordnande av omlastningsplatser,
 - överlämning till producentansvarsorganisationen,
 - information.

System för insamling i Mjölby kommun

Kriterier:

- Fastighetsnära insamling av samtliga förpackningsfraktioner + returpapper
- Samtliga fraktioner sorteras ut separat vid källan
- Långsiktigt hållbart och i linje med nationella mål.
- Användarvänligt och god kvalitet på det insamlade materialet.

Lösningar för flerfamiljshus

Separata kärl

Underjordsbehållare

Flerfackskärl

Auktorisation för insamling av förpackningar från flerfamiljshus

- Kommunen tillåter, under en övergångsfas, privata entreprenörer att genomföra uppdraget
- Kommunen specificerar ett antal minimikrav som ställs på entreprenören
- Fastighetsägaren konkurrensutsätter och gör själva urvalet mellan entreprenörerna
- Avtal tecknas mellan entreprenören och fastighetsägarna

Auktorisation för insamling av förpackningar från flerfamiljshus forts.

- Kommunen sätter en maxtaxa (enligt miljöbalken) för tjänsten
 - Befintliga entreprenörer uppger det möjligt att hämta avfallet 150-200 kr/tömning i Mjölby kommun
- Fastighetsägarna erhåller en del av ersättningen från naturvårdsverket
 - Naturvårdsverket betalar ut 400 kr/hushåll i flerfamiljshus med tillgång till fastighetsnära insamling av pappers-, plast- och metallförpackningar, och färgat respektive ofärgat glas

Förslag till beslut

- Maxtaxa för hämtning av förpackningsavfall & returpapper hos flerfamiljshus föreslås till 200 kr per kärltömning
 - Möjlighet för SBN att justera taxan enligt avfallsindex